

2 K miesięcznie
z odsyła.

Zagranicą miesięcznie 2 M. 30 f.
3 fr. 50 ctm., 2½ szyl. 70 cm. amer.

Wyodniowo w Krakowie 40 h.
z dostawą do domu 46 h.

Cena numeru **8 h.**
oddzielnego

Reklamacje otwarte są wolne od
opłaty pocztowej. — Redakcja
rękopisów nie zwraca i bezimien-
nych listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ centralny polskiej partji socjalno-demokratycznej.

Wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja i Administracja
Kraków, Dunajewskiego 5.

Telefon Redakcyi Nr. 396.

Telefon Administracyi Nr. 2314.

Konto czekowe Nr. 34.095.

Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy:

Pl. WW. Świętych 11.

Telefon Nr. 1354.

Konto czekowe Nr. 910.

Ceny ogłoszeń: Za miejsce wiersza
petitem 20 h. Za miejsce wiersza
petitem w nadesłanem 60 h

Anarchia w parlamencie.

Posiedzenie czwartkowe Izby posłów w rzeczywistości nie odbyło się; posiedzenia komisji budżetowej po 49-godzinnem trwaniu spełzły na niczym; sobotnie posiedzenie Izby zakwestyjonowane; dojsie do skutku planu finansowego, a z nim wprowadzenie w życie pragmatyki służbowej, wstrzymane przez zwalczenie zawartego z Izba panów kompromisu — oto co w Austrii w ostatnich 24 godzinach się stało.

I dlaczego to wszystko? Opozycja chrześcijańsko-społecznych przeciw kompromisowi, żądanie ich, aby dochody od 1800 do 4000 K zostały bez podwyżki, opiera się na pięknym motywie: na żądaniu, aby „stan średni“ nie został znowu obciążony. Jak jednak w rzeczywistości to „obciążenie“ wygląda? Pod stanem średnim rozumieć należy te stery, których dochód roczny wynosi od 2000 do 6000 K rocznie. Obciążenie tego dochodu jest w myśl kompromisu wyższe od dotychczasowego o 40 halerzy do 6 koron rocznie, czego nikt rozsądny nie będzie uważał za rujnujące.

Jest to też tylko wymówka. Chrześcijańsko-socjalni, zasiadający w komisji nie sprzeciwili się temu podwyższeniu; przeciwnie — razem z całą komisją głosowali za kompromisem. Dopiero na ratuszu wiedeńskim połączono się, że 40-halerzowa podwyżka podatku przenosi około 19.000 wyborców z czwartego do trzeciego koła, a ta masa może pozbawić chrześcijańsko-so-

cialnych kilku mandatów do Rady miejskiej. Weiskirchner, burmistrz Wiednia, ks Liechtenstein, marszałek krajowy Austrii dolnej i Steiner, przewodniczący wiedeńskiego „klubu mieszczańskiego“, identycznego z większością chrześcijańsko-socjalnych w Radzie m. Wiednia, oni dopiero „odkryli niebezpieczeństwo, grożące stanowi średniemu“ i oni zmobilizowali Finków, Fuchsów i Hagenhoferów, aby w parlamencie wszczęli ruch za obaleniem kompromisu.

Nie jest tajemnicą, że chrześcijańsko-socjalni ciągle dążyli do usunięcia obecnej Izby posłów. Pobici sromotnie przy wyborach w Wiedniu w czerwcu 1911 r., ciągle marzyli o „rewanżu“. Teraz, kiedy szwindlami i gwałtami udało im się ukraść mandat po tow. Schuhmeierze w w dzielnicy Leopoldstadt, uważają, że przyszedł czas wymierzenia Izbie posłów ostatniego ciosu, a kompromis z Izba panów daje im pożądaną do tego okazję.

Z innych znowu pobudek wynika obstrukcja czeska. Państwo jest teraz w stanie „ex lex“, gdyż ani budżetu ani prowizoryum budżetowego nie uchwalono. Rząd nie sobie z tego nie robi, bo podatki i bez uchwały wpływają, a na pożyczki może trochę poczekać, o ile cichaczem nie otrzymał już od banków zaliczek. Parlament chciał jednak uchwalić prowizoryum budżetowe, aby rządowi odebrać pozór do użycia § 14; przeszkadzają jednak temu czescy agrariusze i ra-

dykali. Czego oni chcą? Powiadają, że chcą zmusić rząd do przywrócenia stosunków konstytucyjnych w Czechach. Cel bardzo ładny, ale — o czym obstrukcyoniści doskonale wiedzą — tym środkiem celu tego nie osiągną. Co bowiem hr. Stürgkhowi zależy na tem, czy prowizoryum budżetowe zostanie uchwalone teraz czy za miesiąc? Opóźnienie uchwalenia nie pogorszy jego „renomy“ wobec „sfer miarodajnych“, a gdy ma pieniądze z podatków i z pasów kasowych, może spokojnie czekać, aż ekscelencya Praszek przyjdzie do przekonania, że gwałtami w komisji budżetowej nie wskrzesi sejmu czeskiego.

W ostatniej linii chrześcijańsko-socjalni i obstrukcyoniści czescy pracują przeciw parlamentowi. I tak ma już Izba posłów zupełnie niezastąpienie — opinię „niezdolnej i niechętniej do pracy“, a jeżeli jeszcze teraz nie może załatwić tak prostych rzeczy jak kompromis i prowizoryum budżetowe, to te sfery, którym parlament oddawna jest solą w oku, będą miały jeden pretekst więcej do usunięcia Izby posłów i do zamachu na parlamentaryzm wogóle.

Twór hr. Berchtolda.

Jedyną „czynną pozycją“ polityki zagranicznej hr. Berchtolda jest, jak wiadomo, utworzenie autonomicznej Albanii. Twór ten kryje jednak w sobie dla Austrii więcej niebezpieczeństw niż korzyści. Niebezpieczeństwa te, poczawszy od zdobycia przez Czarnogórców Skutari a skończywszy na zamachu Turków w Valonie, są zbyt znane, aby trzeba jeszcze raz na nie wska-

CANNERO.

Sacharyna.

Razem z moim serdecznym przyjacielem Wohlwendem popędziliśmy na rowerach drogą, wiodącą na północ od Zurychu. Dzień był piękny, słoneczny. Wesoło polyskiwały koła rowerów, wesoło śmiały się nam oczy. Młodzieńczy pęd w dal gnał nas naprzód ku granicy badeńskiej. Zdala dojrzelismy modrą wstęgę Renu i drewniany most, wiodący za granicę,

— Tu spoczniemy chwilę — zawołał mój towarzysz, zatrzymując się przed małą, schludną i zaciszną oberżą. — Nie chcę z pustym żołądkiem zawitać w gościnę do Badeńczyków. Głodni goście nie są mile widziani. A więc tu urządzimy popas.

Umocowawszy metalowe nasze rumaki do płotu, wstąpiliśmy do oberży. Zasiadliśmy do stołu, przy którym zastaliśmy towarzystwo. Rej tam wodził jakiś starszy pan o wzbudającym zaufanie wyglądzie, czysto ubrany i wygolony.

Opowiadał przedziwne historyjki z życia przemysłników, uderzając od czasu do czasu pięścią w stół dla dodania tem większej wagi swym słowom.

— Naogół — prawil — przemysłnictwo jest we krwi każdego porządnego i zdrowego człowieka...

— Być może, było tak za dawnych czasów — wtrąciłem.

— Ależ nie! Tu w naszych czasach jest przemysłnictwo cechą zdrowia wewnętrznego.

Wybuchnęliśmy śmiechem.

— Skarłowaciał rodzaj ludzki, stał się więkskim i rozlazłym, jak masło na słońcu, unika wszelkich przeszkód i niebezpieczeństw na swej drodze. Et, co tam gadać! Czyż są jeszcze niebezpieczeństwa? Całe nasze życie ujęte zostało w ramy, uregulowane i wypoliturowane. Samochody wspinają się z dolin na góry, pędzą po ciagi kolejami zębatymi, w najdzikszych niegdyś ustroniach — knajpki, w których rozbrzmiewa muzyczka miejska; wkrótce chyba zaprowadzone zostaną windy elektryczne na najdziksze szczyty Alp. Wstyd i hańba! Takie życie szulfladkowe! Nigdzie już niema u nas niebezpieczeństw, chyba tylko w pobliżu granic. Tam tkwią jeszcze w ludzkie zdrowie pierwiastki naturalne.

— Z czego pan to wnosi? — zapytał mój przyjaciel.

— Ponieważ lud nadgraniczny zajmuje się przemysłnictwem. W tym fachu tkwi jeszcze poezja. Ta sprawa nie uległa jeszcze regulacji. Wszyscy jesteśmy mniej, lub więcej przemysłnikami. Niech-no pan spojrzy w oczy któremu z podróżnych, zmuszonych na granicy oddać swój kuferek do rewizji. Zawsze taki pan jest cokolwiek zmieszany. Nieczyste sumienie przeziara... Kto był urzędnikiem na komorze celnej, ten się na tem zna dobrze...

— A pan byłeś urzędnikiem cełnym?

— Tak, ale to już było dawno.

— A teraz?

— Teraz wybrałem drugą krańcowość, że się tak wyrażę, bardziej romantyczną. Ale niechże się panowie odemnie nie odsuwają — nie jestem bynajmniej takim sobie, prostym przemysłnikiem. Nigdy nie przekraczam granicy — dyryguję tylko kontrabandą.

Nowy wybuch śmiechu.

— A czemże pan dyryguje, jeśli wolno spytać?

— Sacharyną, mój panie, sacharyną.

— Ha-ha-ha. Więc to pan urządza te dozwolone kawały z przemycaniem sacharyny do Niemiec. Szeroko o tem rozpisywała się prasa.

— Ja tem dyrygowałem, nikt inny — rzekł z dumą.

— A więc, panie radco sacharyny, jakże się to stało, że właśnie sacharynę wybrałeś pan, jako specjalność?

— Ponieważ fabryki sacharyny zostały w Niemczech ustawowo zamknięte, w Szwajcaryi zaś ta gałąź przemysłu kwitnie i rozwija się. Cło na sacharynę jest niezmiernie wysokie. Oczywiście, aby zapobiedz temu...

— Zająłeś się pan dyrygowaniem sacharyną!

— Tak, mój panie. Wyszukujemy na granicy osoby o twarzach, wzbudzających zaufanie, takie, których nie spotkają na komorze żadne trudności. Płacimy im zależnie od solidności ich wyglądu. Tak naprzykład, za pański wy-

Magazyn okryć damskich
AU BONHEUR DES DAMES
KRAKOW, ULICA FLORYANSKA L. 10:

poleca po cenach posezonowych
Płaszcz, kostyummy, plusze i futra
w wielkim wyborze.
NAJNOWSZE WIEDENSKIE OKRYCIA
NA KARNAWAŁ WIECZOROWE.

zywać. Jakie stosunki panują w tem najmłodszym państwie europejskim, wynika z przedstawienia rzeczy, podanego przez znawcę tych stosunków w jednym z pism wiedeńskich.

Znawca ów twierdzi, że obecnie jest w Albanii pięć rządów. Pierwszym jest „rząd prowizoryczny“ ustanowiony przez mocarstwa, którego kierownikiem był dotąd **Izmail Kemal**, z siedzibą w Valonie. Rząd ten tworzy kilku wybitnych przywódców szczepów albańskich, którego „czynności“ ograniczają się na zabieraniu dochodów z ceł i na powierzeniu funkcji policyjnych żandarmeryi, zwerbowanej z najgorszych zabijaków pod komendą oficerów holenderskich.

Drugi rząd ma siedzibę w Durazzo pod kierownictwem obrońcy Skutari, **Essada paszy**, który jest największym panem feudalnym w Albanii. Ten rząd żyje znów z dochodów cłowych pobieranych w Durazzo, a władza jego rozciąga się na Albanie środkową, siedzibę klientów i lenników **Essada**.

Trzeci rząd utworzył **szczep Malissorów** w Alessio. Utworzyli go Serbowie pod kierownictwem **Gjasta Zoku**, naczelnika plemienia **Klemensi**, który zorganizował żandarmeryę, a dochody pobiera z ceł w porcie **Medua**.

Czwarty rząd utworzył **szczep Mirdytów** pod kierownictwem **Prenka paszy**. Rząd ten jest w najgorszym położeniu, bo niema żadnych dochodów. **Prenk** usiłował połączyć się z rządem **Malissorów**, aby zagarnąć port w **Medua**, a gdy mu się to nie udało, wynajął zbójcę dla zamordowania ich naczelnika **Gjasty Zoku**. To się też udało, ale **Malissorzy** wybrali nowego naczelnika w osobie **Ded Zoku**, który wyzwał **Prenka** do walki, a tymczasem między obu plemionami panuje pojedyncza walka z tytułu zemsty za przelaną krew.

Piąty rząd — to **komisya międzynarodowa** w Skutari, która włada nad miastem i najbliższą jego okolicą. Komisya ta zakończy swe czynności w chwili, gdy kraj otrzyma uznanego przez mocarstwa władcę. Kim będzie ten władca, niewiadomo, gdyż **ks. Wied** dotąd nie okazuje wielkiej ochoty udać się do Albanii na niepewne losy.

Wkońcu — południową Albanie zajmują dotąd **Grecy**, którzy nie okazują wielkiej ochoty do opuszczenia jej w dniu 18 b. m., jako w terminie przez mocarstwa oznaczonym. Z tej też przyczyny zanoszą się na **demonstrację flotową** Austrii i Włoch w tej części morza **Adryatyckiego**, do której przylega wybrzeże albańskie, a więc w okolicy wyspy **Korfu**.

Tak wygląda pasztecik, upieczony przez **hrabiego Berchtolda** ludom Austrii, jako „sukces“ z wojny bałkańskiej.

Strejk drukarzy.

Kraków, 17 stycznia.

Młodzież akademicka w sprawie akademików-łami-strejków.

Otrzymujemy następujący komunikat:

Wiec ogólno-akademicki z porządkiem dziennym „Stanowisko młodzieży wobec akademików pracujących w drukarniach objętych strejkiem“, zwołany przez konferencję towarzystw akademickich, odbędzie się we wtorek dnia 20 b. m. o godzinie 7 1/2 wieczór w sali **Kopernika Collegii Novii**.

We Lwowie.

W numerze z dnia 15 stycznia wydrukowało „Słowo Polskie“ artykuł wstępny p. t. „Redakcja do panów zecerów“, w którym, w tonie patetycznym, właściwym spółce **Grabski & Wasilewski**, przekonywa zecerów o konieczności wyłamania się z pod solidarności i wrócenia do pracy.

W „odezwie“ tej do „panów zecerów“ nagromadzono takie mnóstwo bzdur i fałszów, że właściwie należałoby przedrukować cały ten elaborat bez komentarzy, a każdy zdrowo myślący człowiek zrozumiałby łatwo, że redakcja „Słowa Polskiego“ używa „wielkich hasła dla bardzo mizernego celu: interesu własnej kieszeni.

Powiada pan **Wasilewski**, że drukarstwo „dzięki maszynom się upowszechniło, byłoby więc absurdem znosić dłużej taki stosunek, w którym dziesięciu ludzi tamować może pracę paruset ludzi odpowiedzialnych publicznie“. Inaczej powiedziawszy, a krótko, maszyna to grunt, a wy, „panowie zecerzy“ jesteście mizeryą, personelem pomocniczym, który ma siedzieć cicho i brać to, co łaskawie dają.

Wypowiedziawszy otwarcie swoje najtajniejsze życzenia i myśli, uważa jednak p. **Wasilewski** za stosowne polaskotać nieco ambicję „tych dziesięciu“ i — pisze na innym miejscu: „przenosicie panowie nad koleżeństwo z nami (sic! — Red.) stosunek swój zawodowo-rzemieślniczy do **przypadkowych towarzyszy**“. A więc organizacja, we wszystkich kierunkach dbająca o interesy swych członków, to **przypadkowi towarzysze**. P. **Wasilewski** natomiast, który traktuje pracujących per „taki zecer“, lub „jakiś tam zecer“, to **kolega!**

Ale ten „kolega“ był i jest w stosunku do swych kolegów zecerów humanitarnym, wprost wspaniałomyślnym, pisze bowiem dalej: „panowie macie większe powinności wobec wydawnictwa, które Wam kilkanaście lat chleb dobry dawało (brałście płacę większą niż dziennika-

rze). Panie **Wasilewski!** Ten chleb dobry, tę płacę wyższą od dziennikarzy (?! — Red.) nie pan-kolega dałeś zecerom, te warunki zdobyli oni sobie sami drogą organizacyi, wspólnie z przypadkowymi towarzyszami — jak pan to nazywa. Znamy się na tego gatunku dobrodziejach — panie **Wasilewski!** A ci, nie-szczęśni, co uwierzyli tego rodzaju słodkim obiecom, są dzisiaj nędzarzami, moralnie i materyalnie upadłymi.

Panie **Wasilewski!** nie pleć pan głupstw! Istnieje ruskie przysłowie: „Na seło ludy du-ryty!“

Są i we Lwowie akademicy-łami-strejki.

Za przykładem krakowskich „szarfmacherów“ pierwszy poszedł we Lwowie „katolicki“ ni-cennikowy drukarz — **Chęciński**. Gdy z końcem ubiegłego tygodnia zabrała mu organizacja pięciu zecerów, za poradą brata swego, **ks. proboszcza**, sprowadził sobie ten dziwoląg katolicki czterech akademików, którzy też rąco zabrali się do składania „Gazety Kościelnej“.

Ile pożytku wyniesie słynny „gospodarz we własnym domu“ z tej „roboty“ akademickich łami-strejków — pomijamy milczeniem; charakterystyczne jednak jest w tym wypadku, że między akademikami znajdują się tak nisko moralnie upadłe jednostki, co się tej brudnej pracy podejmują, nie licząc się z faktem, że na całą swą karierę w przyszłości rzucają ciemną plamę — łami-strejska.

I gdzie ten honor akademicki?

(W następnym numerze podamy nazwiska tych młodych bohaterów).

Postępowi demokraci polscy tak się odwdzięczają za mandaty!

Ze Lwowa piszą nam:

Drukarnia „**Kuryera lwowskiego**“ podpisała już tymczasowy projekt cennika drukarskiego.

W szerokich kołach robotników lwowskich i inteligencji postępowej nastąpiło zdumienie. „**Kuryer lwowski**“ przyjął żądania robotników, a gdzie drukarni „**Prasa**“? Przecież jej właścicielami są — postępowi demokraci! Czy uzyskaliby oni kiedy dwa mandaty lwowskie, gdyby nie poparcie robotników, zwłaszcza drukarzy?

A dziś postępowi demokraci polscy zapomnieli o tem. Dziś swój sztandar i hasła demokra-tyczne skłonili przed rozkazem Związku **pryncypałów wiedeńskich**?

Strejk przemianie. Jednakowoż robotnicy lwowscy, specjalnie drukarze, przypomną tym demokratom i radykałom ich stanowisko w czasie strejku. Przypomną wtedy, gdy postępowi demokraci polscy zwrócą się do nich o głosy przy wyborach!

gład — tu zwrócił się do mego przyjaciela — zapłaciłbym... powiedzmy, dziesięć marek.

Śmiały się do rozpuku z tego szacowania naszego wyglądu z punktu widzenia spraw przemysłowych. Mnie oszacował szanowny radca sacharyny na siedm marek, oberżystę — na jedną markę.

— Panie — zapytałem — jak pan właśnie dyryguje tą sacharyną?

— Przedewszystkiem zabezpieczam moich przemysłowników przed odkryciem ich przez celników.

— W jaki sposób?

— Bardzo prosto. Ot, tak.

Wstał uroczyście, wyciągnął przed siebie obie ręce i powiódł niemi wzdłuż naszych powiek, w okolicy serca, żołądka i bioder.

— Ależ panie, wyczyniasz pan passy, jak jaki czarnoksiężnik, lub profesor-magnetyzer!

— Tak jest! — oświadczył radca sacharyny i wyszedł z pokoju.

Po krótkiej chwili wrócił.

Zjedliśmy, wypiliśmy, zapłaciliśmy i poczęliśmy się wybierać w dalszą drogę — za granicę. Podziękowaliśmy oczywiście starszemu panu za wesoło spędzoną godzinkę. Byliśmy pewni, że sobie zażartował i wcale przemysłownikiem nie jest.

Dosiedliśmy naszych rowerów i popędziliśmy przez most nad Renem.

— Czy jest co do oclenia? — pyta badawczym głosem urzędnik badeński.

— Nie — odpowiadamy.

Ruszamy dalej.

Zaledwo ujechaliśmy parę kilometrów, rozległ się za nami rozkazujący głos:

— Stój!

Z lasu wybiega kilka zamaskowanych postaci.

— Stój! Proszę zsiąść! — zawołał jeden z nastników, zapewne herszt bandy.

Wykonaliśmy rozkaz.

— O nic nam nie chodzi, jak tylko o to, abyście panowie oddali wszystko, co nie jest waszą własnością. Proszę sięgnąć do kieszeni i oddać nam to, czego tam nie było przed pół godziną.

Sięgnęliśmy do kieszeni i wyjęliśmy z nich małe rurki, owinięte w papier, o których posiadaniu zgola nie wiedzieliśmy.

— Tak, o to nam właśnie chodziło — rzekł herszt, odbierając zwitki. — Proszę wyrzucić wszystkie kieszenie.

Oniemieli ze zdziwienia, wywracaliśmy kieszenie, w których pełno było małych zwitków, zawierających sacharynę.

— A teraz przeszukamy rowery!

Z wielką wprawą rozebrali wszystkie części składowe rowerów. Zewsząd — z kieszeni, z próżnych wewnątrz ram rowerowych, zewsząd wyjmowali małe paczki sacharyny. Uskładała się okazała kupa.

Mimowoli przenieśliśmy się myślą do oberży.

— Do dyabła, to ten radca sacharyny tak nas ubrał — mruknąłem.

— A któż inny, jak nie on — odrzekł mój przyjaciel.

Po upływie kwadransa rowery nasze zostały zmontowane. Herszt zbliżył się i rzekł uprzejmie, uchylając kapelusza:

— Dziękuję, nie będę panów dłużej zatrzymywał. Bardzo panów przepraszam za fatygowanie ich. Rowery gotowe. Do widzenia!

Przygnębieni i zirytowani, spróbowaliśmy pędały.

— I jeszcze mała uwaga — dodał herszt. — Niech panowie zaoszczędzą sobie trudu wnoszenia skargi do urzędu celnego, gdyż byłoby to bezcelowem i naraziłoby panów na grube przykrości: wszak sacharynę przewieźliście panowie przez granicę sami, na własnych rowerach i we własnych kieszeniach. Niktby panom nie uwierzył, że nie byliście z nami w zmo-

Atrakcją karnawału

Bo Gramola z marką „aniołek piszący“ jest udoskonalonym aparatem grającym bez tuby.
Bo Gramola uznana została przez znawców jako najlepszy aparat.
Bo Gramola gra sztyftem stałym lub zmieniającym się, czysto, naturalnie i bez szmeru.
Bo Gramola jest na karnawał niezbędną w każdym domu.
Bo przy Gramoli można najnowsze tańce: **TANGO**, **TWO STEP** i t. d. przyswoić sobie inszuczyć się.
Bo na Gramolę można z łatwością przerobić patefon.
Bo Gramola w swej dobroci przewyższa wszelkie inne fabrykaty.

Pierwszy krajowy skład Gramofonów
 Generalne zastępstwo Akc. Tow. Gram. na Galicyę, Bukowinę i Śląsk

Józefa Wekslera

w Krakowie, Floryańska 25 we Lwowie, Sykstuska 2
 Telefon Nr. 1241. Telefon Nr. 1560.

Gramofon koncertowy z 10 zdjęciami kosztuje Kor. 38.—. Wszelkie płyty prócz „aniołkowych“ i „Zonophon“ po K 1.50. Cenniki darmo i oplatnie. Ulgi w spłatach.

Strejk drukarzy w Warszawie

wybuchł onegdaj. Zecerzy i maszyniści żądają 8-godzinnego czasu pracy i podwyżki płac. Wydano odezwę strejkową.

Jak nam donoszą, w pierwszym dniu strejku aresztowano 40 drukarzy.

Sprawy parlamentarne.

Wiedeń, 17 stycznia.

Izba panów obstaje przy kompromisie.

Jak w kołach parlamentarnych słychać, członkowie grupy Izby panów wdawania się **chcą tylko w prywatne rokowania z członkami Izby posłów w sprawie wniosków o zmianę uchwał wspólnej komisji.**

Dotrze rokowania.

Podczas całego dnia wczorajszego toczyły się rokowania w sprawie osiągnięcia porozumienia w kwestii noweli o podatku osobisto-dochodowym. Rokowania dotyczyły się głównie wniosku, według którego propozycje wspólnej konferencji mają być **zatwierdzone**, jednakże w § 172, który ustanawia skalę podatkową, ma być przyjęty dodatek, że w roku podatkowym 1914 dla stopni podatku od 1600 do 10.000 K włącznie mają być miarodajnymi wymiary przyjęte przez Izbę posłów, a więc dotychczasowe wymiary. Te wymiary mają się odnosić także do lat następnych, jeżeli dochód z podatku osobisto-dochodowego w roku poprzedzającym wymiar podatku przekroczył sumę 120 milionów koron.

Klęka chrześcijańsko-socjalnych.

Jak „Korresp. Austria“ donosi, na wczorajszym posiedzeniu związku chrześcijańsko-socjalnego prezydium podało do wiadomości, że na obradach przedstawiciele stronnictw większości wyż wspomniany wniosek dodatkowy został zaproponowany i wniosek ten przy mającym się odbyć głosowaniu nad uchwałami wspólnej konferencji będzie postawiony. Wniosek ten podpisały już **prezydya prawie wszystkich stronnictw.** Klub przyjął to oświadczenie prezydium do wiadomości.

Obrazy komisji podatkowej.

Na wczorajszym posiedzeniu komisji podatkowej przewodniczący dr Kost' Lewicki przed przejściem do porządku dziennego podał do wiadomości, że przedłożenie rządowe o podatku domowym przydzielone zostało komisji, a przewodniczący przekazał je subkomitetowi. Następnie komisja przystąpiła do dalszej dyskusji nad przedłożeniem o **podatku domowo-klasowym** i ukończyła ją.

W dyskusji poseł Adolf Gross zaproponował, by dwie ubikacje w mniejszych miejscowościach, a przy większych rodzinach, trzy ubikacje były wolne od podatku.

Paragraf 1 przyjęto w brzmieniu proponowanym przez komisję. Dalej przyjęto § 2 do 5, zaś § 6 przedstawiono jako ostatni § 8.

Sprawozdawcą dla Izby został wybrany poseł Tonelli.

Izba panów.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby panów przyjęto specjalnej komisji ustawę w sprawie **ubezpieczenia od wypadków górników.** Prezydent oświadczył, że sprawozdanie z konferencji wspólnej ma przyjść w tej Izbie naprzód pod obrady, która w dotyczącej sprawie wprawdzie uchwaliła. — Wobec tego prezydent widzi się zniewolonym **usunąć z porządku dziennego** sprawozdanie wspólnej konferencji, ponieważ to przedewszystkiem musi być zatwierdzone w Izbie posłów.

Na tem porządek dzienny został wyczerpany; termin następnego posiedzenia podany będzie w drodze pisemnej.

Przegląd społeczny.

Walne zgromadzenie krakowskiej grupy miejscowej związku centralnego handlowców Austrii od-

będzie się w niedzielę 18 b. m. o godz. 7 wieczorem w lokalu stowarzyszenia przy ulicy Sebastjana 16. Porządek dzienny obejmuje: 1) sprawozdania za r. 1913, 2) wybór nowego zarządu i komisji kontrolującej, 3) wnioski i interpelacje.

KRONIKA.

Sobota 17 stycznia.

Nowiny krakowskie.

Pogrzeb ś. p. Łukaszewicza, dyrektora miejskiej Kasy chorych, odbył się we czwartek z domu przy Małym Rynku na cmentarz rakowicki. W pogrzebie brały udział tłumy publiczności, prócz rodziny, personelu Kasy chorych i bliskich znajomych. Pieśni żałobno odśpiewał „Chór robotniczy“.

Nędza dzieci. Noc zimowa. Policja podgórska urządza „obławę“ na przestępców. Nieprawdą, miły wyraz: obława — polowanie na ludzi niby na dzikie zwierzęta! Trudno jednak. Kto wychowywa wśród siebie wilków, kto czyni z ludzi zbrodniarzy, ten musi posiadać ogary, coby ich tropiły. Kto trzyma ogary — urządza obławę. Jestto proste i naturalne.

Kochane, dobre społeczeństwo z wilkami i ogarami!

Rozpierzeli się policyjanci wszędy, gdzie szynki, gdzie nory, gdzie nędza się tuli, a przestępstwo ukrywa. Wpadli też do cegielni w Płaszowie.

Tam, w komorze koło pieców, **spała gromadka chłopców**, mających od 11—14 lat. Bezdomne włóczęgi, a w języku urzędowym „notoryczne“.

Chłopcy spali w śmieciach, przykryci łachmanami.

Zbudzono ich. Była zwierzyna, licha, drobna i nędzna wprawdzie, ale zwierzyna. W tych biedakach rozpoznano policyja kilku złodziei kieszonkowych. I tym się udała nielada „gratka“: udzielono im bowiem noclegu w aresztach... Trzeba mieć szczęście! A oni je mieli. Co areszta — to nie cegielnia, co tapczan — to nie wilgotna ziemia i łachmany!

Resztę zaś ich towarzyszy „wypuszczono na wolność“. Na tę „wolność“ bez dachu, bez pieców cegielnianych, zimną i przenikliwą, jak ta noc, przed którą się skryli.

Kochane, dobre społeczeństwo! Ileż to ono piśze i drukuje o niedoli, o nędzy dzieci; ile parlakierów i meszcików zedrze; ile flirtu i kostiumów zużyje, noce bezsennych poświęci na zabawy karnawałowe — dla „dobra“ dzieci bez opieki!

One zaś śpią w cegielniach i norach, za łóżko im służy — ziemia, za przykrycie — łachmany, za opiekunów — policja i sąd!

Czy nie wystarczy?

W „Promieniu“ (Krupnicza 16) odbędzie się w niedzielę 18 b. m. o godz. 7:30 wieczorem zebra-
nie towarzyskie. Wstęp 40 h, dla członków 30 h.

Wycieczka na wystawę Sztuk pięknych odbędzie się staraniem Uniw. Lud. w niedzielę 18 bm. Wstęp 10 hal. Punkt zborny o godz. 9³/₄ rano w Związku stow. robotniczych (Dunajewskiego 5 II. p.). Wycieczkę poprowadzi i objaśnień udzieli p. J. Kaden.

Z historii poglądów człowieka na przyrodę — na ten temat wygłosi staraniem Uniwersytetu Ludowego odczyt p. H. Raabe we czwartek 22 b. m. o godz. 7 wieczorem w Związku stow. rob. (Dunajewskiego 5, II. p.). Wstęp wolny. Odczyt będzie ilustrowany obrazami świetlnymi.

W **wieczorku Maeterlinckowskim**, urządzonym przez Uniwersytet Ludowy w niedzielę 18 b. m. o godz. 7 wieczorem w sali Uniw. Lud. przy ul. Zwierzynieckiej 14, parter, weźmie udział p. S., artystka dramatyczna, która odczyta wyjątki z „Cieplarni“, „Skarbu Pokornych“, „Monny Vanny“ i innych utworów Maeterlincka.

**Zebra-
nie uczniów Szkoły partyjnej** odbędzie się w poniedziałek 19 b. m. o godz. 7 wieczorem w sali Kasy chorych (Dunajewskiego 5, parter). — Uprasza się o przybycie wszystkich uczniów starych, oraz tych, którzy mają zamiar zapisać się na nowe półroczce.

Poranki muzyczne. Instytut muzyczny zapowiada po raz drugi Mozarta w wykonaniu p. Czop-Umlaufowej na bieżącą niedzielę. Zwolennicy Mozarta będą mieli sposobność usłyszeć koncert koronacyjny w doskonałej interpretacji. W programie obok Mozarta: Palestrina — hymn wielkanocny, Gluck — Ifigenia i Bach — Arya. Wykonawcy: muzyka wojskowa 1 p. p. Bilety po 1 K w Instytucie muzycznym (św. Anny 2) od godz. 12 do 1 od 4 do 6.

Z Kółka slawistów U. U. J. W niedzielę 18 bm. o godz. 11 przed południem odbędzie się odczyt Bohdana Górskiego p. t. „Ewolucja rozwojowa duszy chłopskiej w ujęciu nowoczesnej literatury polskiej“ w sali Nr 39 (Col. novi, I. p.). Wstęp wolny.

Kurs samarytański dla pań z ćwiczeniami praktycznymi rozpocznie się w szpitalu PP. Ekonomek z początkiem lutego. Wpisy przyjmuje dr Klęsk, św. Jana 18 (od godz. 3—5).

Z Eleuteryi. W niedzielę 18 b. m. urządza „Eleuterya“ dla członków i gości zabawę taneczną w salach „Czytelni akademickiej“ (w Szarej kamienicy, Rynek główny 6, II. piętro, oficyny, drugie schody na lewo). Strój spacerowy. Bufet bezalkoholowy we własnym zarządzie. Początek o godz. 6 wieczorem.

Klub pocztowy urządza 19 b. m. opłatek dla członków. Wpisowe 2 K. Dnia 24 b. m. odbędzie się zabawa taneczna przy muzyce 56 p. p. Wstęp 1 K 30 h, dla akademików, członków związków wojskowych (w mundurach) 1 K 45 h, dla obcych 2 K 20 h.

Pożar w Akademii sztuk pięknych wybuchł dziś rano o godz. 9:30. Zapaliły się mianowicie podłogi na III. piętrze. Na miejsce ognia wyjechała straż pożarna. Do godz. 11 ognia jeszcze nie ugaszono.

**Zdemaskowanie niebezpiecznego szpicla „ochra-
ny“.** Jedno z pism krakowskich otrzymało wiadomość, że aresztowany przed kilku dniami w Krakowie Borys Łykika nazywa się właściwie Linder. Należy on do najniebezpieczniejszych szpiegów-prowokatorów „ochrony“. Grasował pod różnymi nazwiskami w Warszawie, Szwajcaryi, Paryżu i Londynie. W Paryżu zdemaskował go Burcew.

Aresztowanie defraudanta. W pewnej restauracji aresztowano podczas wesołej zabawy 28-letniego Jana Kofina, b. oficjanta sądowego w Szczakowej, za sprzeniewierzenie 3000 koron, po którym zbiegł do Krakowa. Znalaziono przy nim jeszcze 1000 koron.

Kradzieże. Za kradzieże wierzchnich okryć w szkołach aresztowano 17-letniego Tadeusza Szym-skiego, b. ucznia seminaryjalnego.

Aresztowano wczoraj na dworcu krakowskim 20-letniego Józefa Jeziorskiego za kradzieże kieszonkowe.

„Edison“ w Krakowie. W sobotę dnia 17 bm. nastąpiło otwarcie w nowo wybudowanej sali obok hotelu Royal (wejście od strony plant u wylotu ul. Grodzkiej) pierwszy stały w Krakowie teatr świetlny, połączony z kinetofonem Edisonsa, pod nazwą „Kino Edison“. Próby kinetofonu odbywały się we wszystkich większych miastach całego świata i wywołały wszędzie zachwyty. Kinetofon od-twarza bardzo wiernie głosy ludzi i zwierząt a nawet szelesty i szmery, równocześnie i ruchy ludzi, zwierząt i t. p. Widz odnosi wrażenie, że ma przed sobą osoby żyjące i działające, a nie obrazy na ekranie. Kinetofon Edisonsa da możliwość publiczności zapoznania się z pierwszorzędniemi siłami artystycznymi świata. Zobaczymy tam zatem i usłyszymy sławnych śpiewaków, muzyków i t. p. Dy-rekcyja nie szczędziła kosztów w gustownem i wygodnem urządzeniu sali, w układaniu doborowych programów, które ilustrować będzie artystyczny kwintet muzyczny. Na program składać się będą komedye, sceny komiczne, dramaty, obrazy z natury. Stosunkowo niskie ceny miejsc zachęca publiczność do licznych odwiedzin.

„Królowa Nilu“ (Antoniusz i Kleopatra). W teatrze świetlnym „Uciecha“ wystawiany jest obecnie obraz pod tym tytułem, który ściąga codziennie bardzo licznych widzów. Obraz ten, ze seryi „Quo Vadis“, jest świetną próbą obecnego rozwoju kinematografii. Widz odnosi wrażenie, że przed jego oczyma przesuwa się w rzeczywistości wielki moment historyczny. „Królowa Nilu“ zyskała so-

Od soboty dnia 17 do czwartku dnia 22 stycznia nader sensacyjny pierwszorzędny program otwarcia; Pieniądze nie przynoszą szczęścia, wspaniały dramat w 5 aktach z prologiem i epilogiem. Pyp jako mecenas szamplonów, komedya wywołująca salwy śmiechu. Natura Uhu, przesłiznac zdjęcie z natury. Przeciw przepisom, komiczne.

Oprócz powyższego programu danem będzie kilka ślicznie mówiących obrazów systemu Edisonsa.

Przedstawienia odbywać się będą w dnie powszednie od godz. 4 popołudniu do 11, w sobotę niedzielę i środę od godziny 2-giej popołudniu do 11-tej w nocy. Przystanek kolei elektrycznej Wawel.

Przystanek kolei elektrycznej Wawel

KINETOFON EDISONA I KINOMATOGRAF

WEJSCIE OD STRONY PLANT U WYLOTU
UL. GRODZKIEJ (OBOK HOTELU ROYAL)

bie nazwę pierwszego filmu świata, tyle mieści efektów malarskich, scen zbiorowych i widoków. Obraz będzie przedstawiany jeszcze tylko przez kilka dni.

Uniwersytet Ludowy im. A. Mickiewicza (ul. Dunajewskiego 7).

Wykłady w sali przy ul. Zwierzynieckiej 14:

W sobotę o godzinie 6 wieczór: Wł. Szymanowska: „Szkołnictwo w Polsce“.

W niedzielę o godzinie 3 po południu (dla dzieci): Wł. Szymanowska: „Obrazki z powstania“.

Repertuar teatru miejskiego.

Sobota: „Maż z loteryi“, krotkocwila w 3 akt. R. Johnson-Young'a (nowość).

Niedziela po południu: „Betleem polskie“.

Niedziela wieczór: „W górę serca“, obraz historyczny Franciszka Domnika (nowość).

Nowiny lwowskie.

Otwarcie nowego lokalu organizacji P. P. S. D. odbędzie się we wtorek 20 b. m. o godzinie 7:30 wieczorem. Dzień ten, w którym organizacja polityczna, rozgospodarowując się w pięknym, obszernym lokalu, będzie dniem ważnym w rozwoju organizacji i dlatego na uroczystość komitet zaprasza wszystkie organizacje zawodowe i towarzyszy lwowskich. *Komitet P. P. S. D.*

Odczyt. W niedzielę 18 b. m. w sali Związku urzędników prywatnych (ul. Brajerowska boczna 4) o godz. 7 wieczór odbędzie się odczyt tow. dra Bol. Drobnera: „XIII kongres P. P. S. D. Galicji i Śląska“. Po odczycie dyskusja.

Ruch chorych w Kasie chorych miasta Lwowa za grudzień 1913. Ogółem zgłosiło się 2689 chorych, z tego uznano za niezdolnych do pracy 759 osób, z niezdolnych do pracy było chorych obłożnie 197, nieobłożnie 562 osób. Ogólna suma dni leczenia 10.551. Zasiłków udzielono 15.343'80 K. Rozdzielono chorem: 1 litr wina, 637 flaszek wody mineralnej, 706 kąpiel. W szpitalu leczono w tym czasie 70 osób. Zmarło członków Kasy 10.

Repertuar teatru miejskiego.

Niedziela po południu: „Wesoły małżonek“.

Niedziela wieczór: „Pani prezesowa“.

Z kraju.

Z Żywca piszą nam: W niedzielę 18 b. m. o godzinie 11 odbędzie się odczyt W. Mężynskiego „O formach życia społecznego“. Odczyt ten odbędzie się z inicjatywy Uniwersytetu Ludowego w lokalu „Strzelca“. Po południu 18 b. m. odbędzie się pogadanka dla dzieci p. t. „O wolność Polak“ na tle powstania styczniowego, które opowie W. Mężynski. Baśń tatrzańską M. Miękowski „O królu węzłów“ opowie Z. Łopatkowa. We wtorek 20 b. m. odbędzie się wieczór literacki, poświęcony twórczości St. Żeromskiego. Prelekcję wygłosi p. Adam Pawełek. W części deklamacyjnej weźmie udział p. M. Szczepański i dr Fonferko, który odczyta przepiękny „Sen o szpadzie“. Wieczór ów odbędzie się w sali „Urania“. Onegdaj donosiliśmy o odmówieniu sali „Sokoła“ na wieczór Żeromskiego. Odmówił sali prezes „Sokoła“ dr Idziński rzekomo imieniem i z polecenia wydziału, co okazało się wierutnym kłamstwem. Nikt z członków wydziału o takiej uchwale nie wie, a nawet dr Fonferko (członek wydziału „Sokoła“) bierze udział w owym wieczorze. Dr Idziński z c. k. trafikantem Bielowiczem pozwolili sobie na ową odmowę sali. Powstrzymujemy się dzisiaj od szerszego omówienia tej sprawy, poczekamy na uchwałę wydziału „Sokoła“. Musimy tylko odeprzeć pogłoskę, rozsiewaną przez p. Franc. Pantofliskiego (prawnika), jakoby oddział żywiecki posyłał 20 proc. niemieckim stowarzyszeniom. Panem tem zajmujemy się obszerniej i polecimy go stowarzyszeniom akademickim za ostatnie sprawki.

Wypadek kolejowy w Oświęcimiu. Wczoraj o godzinie 7 rano na stacji maszyna prowadzona przez maszynistę Hainischa z Krakowa, jadąc po wodę, najechała na stojący na torze pociąg osobowy nr 13, przyczem około 20 podróżnych zostało lekko zranionych. Zatrzymano ich w Oświęcimiu, gdzie lekarz udzielał im pomocy.

Ze świata.

Watykan przeciw tańcowi „tango“. Organ Watykanu „Osservatore Romano“ ogłasza okólnik rzymskiego wikaryatu do duszpasterzy w sprawie „tan-

ga“. Przedewszystkiem stwierdza okólnik, że także w Rzymie w wolność prasy, teatru i mody coraz większe wywołuje wykroczenia przeciw moralności publicznej i prywatnej. Teraz chcą także i w Rzymie wprowadzić taniec zamorski, który już samą swą nazwą, a dalej sposobem wykonania jest gorszącym tak, że z tego powodu wielu książy kościoła nawet w krajach protestanckich ten taniec potępilo. Okólnik wzywa duszpasterzy, aby w celu ochrony przyzwoitości chrześcijańskiej wstrzymywali swych wiernych od tego nowego pogańskiego zwyczaju i w końcu wyraża nadzieję, że wierni w Rzymie złączą się przeciw niemoralności we wszelkiej formie.

Straszna fala morska. Według nadeszłych do Nowego Jorku telegramów z Kumberland i Maryland, została przerwana tama na Stoneriver i fala wodna wysokości 35 stóp zerwała pod Harrison most kolei „Western Maryland“ oraz kilka innych mostów. Z ludzi nikt nie stracił życia, ponieważ na czas rozestano ostrzeżenie.

Oczyszczenie krwi wytwarza się z natury tylko wtenczas, gdy się doprowadzi do regularnego i wydatnego stolca. Używane środki przeczyszczające mają w ogólności tę własność, że przy dłuższym używaniu skuteczność ich nawet przy stopniowaniu dawek całkowicie się zatracą. Tymczasem stwierdzono na podstawie licznych naukowych badań i długoletniego doświadczenia, że naturalna woda gorzka Franciszka Józefa z powodu swych rzadkich właściwości i składników — litr wody zawiera 49'7 gramów soli rozpuszczających i przeczyszczających obok 1'2 grama sodu bicarbonica — nie szkodzi nawet przy nieprzerwanym używaniu i działa zawsze równomiernie. Proszę tylko zapytać lekarza! Naturalną wodę gorzką Franciszka Józefa (Budapeszt) czystą, bez żadnych domieszek, napełnia się do nieużywanych flaszek i dostać można w aptekach, drogueryach i w składach wód mineralnych.

C. GABRYELSKA, Kraków. kupuje, sprzedaje i najmuje — fortepiany, pianina, harmonie i pianole — krajowe i zagraniczne, nowe i przegrane — za gotówkę i na spłaty — bez zaliczki.

Regularność stolca jest najpoważniejszym czynnikiem przy leczeniu nieregularności trawienia. Zasilne środki przeczyszczające uznane są za szkodliwe. Używa się dlatego wygodnego środka przeczyszczającego, jakim jest dra Rosy Balsam z apteki B. Fragnera, c. k. nadw. dost. w Pradze. Do nabycia także i tutejszych aptekach.

Sytuacja w parlamencie.

Wiedeń, 17 stycznia.

(Telefonem od naszego koresp.)

Wczoraj wieczór sytuacja w parlamencie przedstawia się w następujący sposób:

Szanse planu finansowego były lepsze, natomiast prowizoryum budżetowe dalej napotyka na trudności tak, że niespodzianki nie są wykluczone. Pod „niespodzianką“ należy rozumieć ogłoszenie prowizoryum budżetowego na podstawie § 14.

Co do planu finansowego, z początku panował pesymizm. Obliczano wprawdzie, że w Izbie znajdzie się większość za kompromisem, zawartym z Izba panów, ale obawiano się, że chrześcijańsko-socjalni w razie przegłosowania ich zagwoźdzą parlament. W ciągu popołudnia chrześcijańsko-socjalni otrzeźwieli i przedłożyli stronnictwom następującą propozycję: Będą głosowali za kompromisem pod warunkiem, że uchwalą się dodatek, wedle którego stopa podatkowa od dochodów 1800 do 10.000 K zostanie przyjęta wedle pierwotnego przedłożenia rządu, o ile cały dochód z podatku osobisto-dochodowego przyniesie 118 milionów koron.

Nad propozycją tą obradowały kluby. Koło polskie i Związek niemiecko-narodowy przyjęły tę propozycję, Czesi i socjalni demokraci dziś powezmą uchwałę.

O godz. 6 wieczór zjawili się w hali kolumnowej ministrowie Heindol i Engel, którzy oświadczyli wobec posłów i dziennikarzy, że rząd przy-

mie tę propozycję pod warunkiem, że suma podatku osobistego-dochodowego zostanie ustaloną na 120 milionów.

Na dzisiejszem posiedzeniu Izba posłów prawdopodobnie zmianę tę przyjmie. Trudności spodziewają się ze strony Izby panów, która odbędzie posiedzenie dopiero w poniedziałek.

Komisya budżetowa

wobec ciągłej obstrukcji czeskiej nie zbierze się przed wtorkiem.

Na dzisiejszem posiedzeniu Izby Czesi zapowiadają demonstrację przeciw prezydentowi Sylwestrowi w ten sposób, że będą masowo zabierali głos do protokołu. Liczą na to, że przyjdzie do awantury, a w takim razie odbędzie się narada konwentu seniorów.

TELEGRAMY

z 17 stycznia.

Pogłoski o przesileniu w Niemczech.

Berlin. „Voss. Ztg.“ doniosła, że w kołach parlamentarnych obiega pogłoska o ustąpieniu kanclerza, sekretarza stanu urzędu spraw zagranicznych Jagowa, jakoteż podsekretarza Zimmermanna, przyczem także uczyniono wzmiankę co do następców ich. Ze strony miarodajnej oznaczają pogłoski te, jako absolutnie nieuzasadnione.

Drugi proces Kruppa.

Berlin. Przed wyższym sądem wojennym rozpoczęła się rozprawa przeciw oficerom arsenału, Tilianowi i towarzyszą, którzy w procesie Kruppa o zdradę tajemnic urzędowych, za niesubordynację wojskową i bierność przekupstwo zostali skazani i odwołali się do trybunału wyższego.

W Serbii.

Belgrad. Między rządem a byłym ministrem wojny Bodzanowiczem stosunki są naprężone, ponieważ Bodzanowicz, jak twierdzą, podstępnie spowodował ułaskawienie majora kawalerji Venicza, skazanego na 10 miesięcy aresztu za zastrzelenie jednego kawalerzysty rzekomo za niesubordynację.

Zamach na przywódcę tureckiego w Paryżu.

Paryż. Policja skonstatowała, że sprawca zamachu w mieszkaniu Szerifa paszy nazywa się Djeddi Ali.

Paryż. Burhan Edin bej, który po usiłowanym zamachu na Szerifa paszę został uwięziony, wypuszczony został na wolność, lecz został ponownie aresztowany. Również aresztowany został Skander bej, który umknąć chciał do Konstantynopola. Obaj pozostawali jako szpiegowie w służbie komitetu młodotureckiego i uczestniczyli przy zamachu, dokonanym na Szerifa paszę.

JEDYNA ! ! ! ! ! KTÓRA BIELI i KONSERWUJE ZĘBY ODWANIA JAMĘ USTNĄ jest PASTA DENTALBINA.

Dentalbina woda do ust.

Cena pasty: tuba 50 h. Wody flakon (duży) 1 K 60 h. Do nabycia w aptekach, drogueryach, perfumeryach, składach materiałów i t. d.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy z powodu śmierci

ś. p. Prof. Dra Erwina Mięłowicza

okazali nam współczucie i wzięli udział w oddaniu ostatniej przysługi Zmarłemu, tą drogą składamy serdeczne podziękowanie. *Rodzina.*

ZŁUDA TEATR SWIETLNY
KRAKOW, RYNEK, PALAC SPISKI

Program od dnia 16 stycznia:

NICK WINTER, genialne znalezienie Mony Lisy. — KŁOPOT Z MAJĄTKIEM, arcykomiczne. — WROGOWIE, amer. dramat w 2 aktach na tle wojny północnej z południem. — MAKS I JEHO OŚWIADCZYNY ANGIELSKIE, komiczne. — WIERNY INDIANIN, dramat preryi amer. — DZIENNIK PATHÉ'GO, najnowszy. Początek w święto o godz. 2-giej, w niedzielę o godz. 3 a w dnie powszednie o 4-tej

Przytulisko.

Wszedłem — i czekam.

Kłamałbym sobie i wam, gdybym przemilczał głębokie wzruszenie, jakiego doświadczyłem, przestępując niski próg tego szanownego, wysokiego zasługą domostwa... Tu się przecie chronią ostatniej wojny polskiej żywe okrucy... Ludzie, których tyle razy napastowała śmierć, smalił proch, kruszyło zimno, trawił głód...

Ludzie, wobec których my, młodsze pokolenie, winni jesteśmy, iż dopiero od kilku lat budzimy się do polskiego oręza. Ludzie, którzy mają za sobą honor przesławnej pożogi 63 roku.

Naraz w głębokich drzwiach zjawił się i wzdłuż ścian sieni wolno ku mnie szedł dziad czeigodny...

Ów dziad polski, którego wszyscy znacie, któremu każdy z nas, kiedyś w życiu, czy to w historię krwawych lat wczytany, czy po polach błędzący, czy słuchem starych murów-świadków nawiedzony, — któremu każdy z nas, kiedyś w życiu przysięgał solennie i szczerze — na życie i na śmierć...

Dziad przygarbiony w przedziwnej, jakby z mroków utkanej zeflonej czararce, wsparty zużytemi dłońmi na wyświechtanym kijku... Dziad o obliczu nieskończenie poważnym, co zda się o wszystkim w zadumie swej zapomniało — zaś dla nas niezapomniane jest. Niezapomniane w sztychach, miedziorytach, konterfektach, wyblakłych fotografiach — wieczne w przemianach życia... Jak wiecznym Roku srogiego kamień grobowy — póki go młode moce nie uniosą z mogiły starej, siłą buntu w młody wulkan przemienionej...

Weszliśmy do skromnej jadalni na parterze. Aspekt całego pokoju pół mieszczański, pół żołnierski, pół emerycki... Wzdłuż ścian na prostych krzyżakach długie stoły.

W rogu, przy oknie, siedzą dwaj wygrzewający się na słońcu gamraci.

Przedstawiam się i powiadam, że oto zwiedzić pragnę przytulisko starych wojaków... Wymieniamy nazwiska, ukłony i ceremonie.

Gospodarze siwi jak gołębie, o twarzach ciemnych, niby z brązu, srebrem zarostu inkrustowanych, poczesują wylisiałe głowy — i znów zapada cisza.

Pierwszy, siedzący tuż przy oknie, trzaska palcami w tabakierkę, drugi pociąga z łokciowego cybuchu.

Pachnie w całej izbie drzewem wiśniowem. Niebieskie smugi dymu cienką wstęgą kładą się wzdłuż promieni słonecznych. Na roziskrzonych od mrozu szybach jeszcze wdzięcznie i lżej rysuje się twardy liść fikusa w doniczkach. Łodygi pelargonii, przepojone słońcem, błyszczą jakgdyby były dęte w zielonkawym złocie.

Zwolna zawiązuje się rozmowa.

— Nie można powiedzieć, społeczeństwo pamięta o nas. Utrzymanie domu i wyżywienie nas wszystkich kosztuje rocznie od 15 do 20 tysięcy koron.

Podaje mi właśnie starzec drukowane sprawozdanie z działalności „Przytuliska Weteranów 63-64 roku“.

Może najosobliwsze, najserdeczniejsze sprawozdanie, jakie czytać można... Większości nazwisk towarzyszy drobnutki czarny krzyż — to ci, co już pomarli... Za nazwiskami — kilka wierszy, krótkka, zbożna cedułka. Za nazwiskami wspomnienia pośmiertne a nieśmiertelne, tkane z nazw ziemi skrwawionej, lite imionami czynu i sławy:

„walczył pod Płońskiem, Miechowem, Chrobrzem, Grochowiskami, Igołomią, pod dowództwem Jeziorańskiego, Mirosławskiego“...

„walczył pod Ojcowem, Miechowem, Goszczą, Chobrzą, pod dowództwami Kurowskiego, Langiewicza... wzięty do niewoli, przebył w rotach aresztanckich“...

„walczył pod Kobylanką, Polichną, Chruśliną, Żyżnem, Fajstławicami, Gościradowem, Rybnicą, Jurkowcami, pod dowództwem Jeziorańskiego, Czachowskiego, Wyszomirskiego, Zawadzkiego, Horna“...

— Dom ten — mówi mi starzec, pykając z cybuchu — nabyty jest za fundusze bar. Haracha. Stanowiły one fundację dla powstańców z 31 roku. Potem, kiedy wymarli, przeszły te fundusze na

emigrantów z 63 roku, a jak my wymrzemy, to dom przejdzie na własność miasta.

Wstyd mi powiedzieć mu, że dom, w którym mieszkają — to arsenał, to węzeł kamienny na krwawym sznurze pamięci i skarb nieoszacowanej siły.

— Pamiętać, to pamiętają o nas, ale, żeby nas odwiedzali — to nie... Rzadko kiedy, rzadko kto... Z Królestwa znowuż, jak kto przyjedzie ze znajomych, nieraz parę rubli przywiezie, a pokwitowania nie chce. Zostawcie przy sobie, bo jakby je przyłapali, że to — powstańcom...

Na ścianach salki podobizny wojsk polskich z 30-31 r. świetnie umundurowanych, dalej żuawi śmierci. Po bokach starego kominka nad ocapem, z którego, niby biały fartuch, zwiesza się afisz dobroczynnego koncertu, drewniane ramki służby — pracy, jaką pełnią powstańcy.

W pierwszej ramce nazwiska „Warty“ dziennej. Drugie ramki z dyżurem — Muzeum Narodowego, trzecie — Cmentarz.

Nie chcę z zestawienia tego snuć przenośni. Warta — Muzeum — Cmentarz... Jakby się streszczał w tych słowach skąpych — cały los starych żołnierzy...

Idziemy na górę obejrzeć salon czy pokój posiedzeń i kaplioę. Obok ołtarza, naprzeciw śniegiem zaniesionego ogródka, rozpięty na ścianie trwa sztandar.

Sztandar ten był pod Miechowem.

Czyż to ręce, czyje, kiedy i gdzie, w jakiejże świętej skrytości obrebiały czarną niecią ten szmat fioletowego jedwabiu żaloby?... Na ciemnym polu widnieje w pośrodku Biały Orzeł złotym konturem brzożony. Złoto już spelzło, zrudziało — czerwieni się, płomieni, postać orła krwawym ogniem rozjaśnia...

— Przychodzą tu na nabożeństwo — mówi mi polski dziad — synowie i krewni (bo żyją jeszcze) tych, co zginęli pod Miechowem — tyle młodzieży krakowskiej... I hrabia Tarnowski przychodzi na mszę — za brata.

Przychodzi hrabia Stanisław Tarnowski na tę mszę...

Szanowne dziady, czeigodne ojce z kwestą na cele przeróżne krążycie po mieście, jak goście mroczni z tamtego świata z kwestą snujecie się po kawiarniach, strzedz, pilnować wam dają muzeum, lato was znów ujrzy na cmentarzu stróżujących — a w domu waszym odwiedza was rzadko kiedy, rzadko kto...
Juliusz Kaden.

Rekordy zimna.

W Niemczech i Austrii. — W Syberii. — Na wysokościach. — Sztuczny chłód.

W tych czasach, gdy panują u nas silne mrozy, jest rzeczą ciekawą przypomnieć sobie, jakie wogóle znamy najniższe temperatury.

W Niemczech, mianowicie w Berlinie, najniższa temperatura, jaką znamy, wynosi 29° C.; do tak niskiego poziomu spadła temperatura w Berlinie 28 grudnia 1788 roku. Jednak ta berlińska najniższa temperatura bynajmniej nie jest najniższą temperaturą w Niemczech wogóle. Najniższy poziom, jaki znamy w Niemczech, zaobserwowaliśmy w Brombergu w styczniu r. 1850, 36° 6' C. Najniższe temperatury w Austrii są mniej-więcej takie same.

Przy morzu Śródziemnem temperatura zawsze jest łagodna. A jednak nawet w Rzymie temperatura spadała do 8° C.

To są wszystko igraszki w porównaniu z temperaturą w Szwecji, Rosji, Syberii. Na północnym wschodzie Rosji europejskiej temperatura dochodzi do 50° C. W Syberii, w Wierchojańsku piekielny mróz dochodzi do 69° 8'; zaprawdę ten Wierchojańsk (gdzie swoją drogą muszą mieszkać polityczni zesłańcy) może być nazwany „biegunem zimna“ na naszej kuli ziemskiej. Jest to zresztą najniższa temperatura, jaką wogóle na ziemi zaobserwowaliśmy. Rzęć zamarza, stalowe siekiery rozpryskują się, jak szkło, wilgotne, zamarznięte drzewo nie poddaje się uderzeniom siekiery. W pobliżu bieguna właściwego podobnych temperatur niema. Nansen znalazł tylko 52° C., Amundsen zaś

(podczas podróży do bieguna południowego) „tylko“ 59° C.

Na wielkich wysokościach przy pomocy samopiszących przyrządów, umieszczonych w balonie, znaleziono jeszcze niższe temperatury. Na wysokości 19 km. balon, puszczonej w Afryce w pobliżu równika (o ironio!), wykazał 84° C.

Sztucznie tworzone przez człowieka temperatury są oczywiście jeszcze niższe. Najniższa ze sztucznych temperatur, jaką znamy, jest wydobyta przez holenderskiego fizyka Kammerlingka: helium skraplał on przy temperaturze 268° C. Jest to wogóle najniższa temperatura, jaką człowiek zna.

Straszny wybuch wulkaniczny w Japonii.

Zniszczone miasta i wsi! 100 tysięcy ludzi zginęło!

Telegramy zwięzłe już doniosły nam o strasznej katastrofie na japońskiej wyspie Sakurazyma. Jest to ostatnia z łańcucha wysp wulkanicznych „Siedm Wysp“, na których zawsze widzimy wulkany w działaniu. Jednakowoż ten wulkan, którego obecny wybuch poczynił tak straszne spustoszenia, był nieczynny już od 130 lat.

Pewien mieszkaniec z okolic wulkanu opowiadał w Nagasaki, że wybuch zaczął się od tego, iż

stupy dymu i płomieni

ukazały się na zboczach góry. Po godzinie rozpoczął się wybuch na szczycie. Te domy, które były położone na zboczach, zostały najwcześniej objęte płomieniem; ogień szybko się rozpowszechniał dalej. Lawa zaczęła płynąć potokami o szerokości kilku kilometrów. Olbrzymie białe kamienne wylatywały z gardzieli wulkanu na wysokość kilometra, spadając nieraz w odległości 30 kilometrów i zabijając ludzi. Miasto pobliskie, opuszczone przez mieszkańców, w dzikim popłochu, zostało przez lawę zniszczone. Inne wsi i miasteczka zostały zniszczone przez nagły przypływ wody z morza. Woda w pobliżu strasznie się ogrzała; masy ryb pływają na powierzchni...

Liczba ofiar

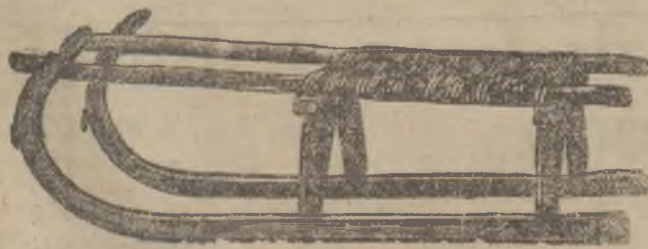
nie jest jeszcze ustalona. Jest jednak ogromna. Jak donoszą z Tokio do Londynu, liczba ofiar tych ostatnich wybuchów wulkanicznych i trzęsień ziemi dochodzi do stu tysięcy. Zresztą dostęp do nieszczęśliwych miejscowości jest strasznie utrudniony. Wyspa jest otoczona czarnym obłokiem dymu, przez który przebijają się chwilami języki płomieni. Zatoka jest zapełniona lawą, miasto (Kagoszima, jak je nazywają telegramy) jest pokryte warstwą popiołu grubości do 5 metrów. Dużo nieszczęśliwych mieszkańców skupiło się na brzegu, lecz dostęp do brzegu jest ogromnie utrudniony. Co chwila wulkan spluwa potężnymi głazami i zabija tych, którzy próbują uratować się i dopłynąć do okrętów lub sąsiednich wybrzeży. Jednakowoż sporo drobnych okrętów kręci się koło wybrzeży Sakurazymy, zabierając wystraszonych mieszkańców.

Dużo osób zginęło na wyspie przez gazy trujące, które się zaczęły wydobywać ze szpar w ziemi. Straszne gorąco przeszkadza znowu zbliżyć się do wybrzeży w pobliżu wulkanu, chociaż wybuchy ustały. A jednak w kraterze, we wnętrzu wulkanu coś jeszcze dzieje się podejrzane, coś, jak gdyby groziło nowem nieszczęściem.

Według oficjalnych wiadomości z Tokio, w owym jednym mieście Kagoszima wstrząśnienie ziemi

zburzyło 600 domów.

Podobno nawet nie można było utrzymać się na nogach i biedacy uciekali z miasta na czworakach, na brzuchu. Krążownik japoński „Tone“ donosi, że w Kagoszynie znajduje się tylko jedna jedyna osoba — telegrafista. Pewien okręt po pierwszym wybuchu wulkanu zabrał 500 ocalałych i wiozł ich w miejsce bezpieczne, został nagle zatopiony przez wybuch powtórny. Miasto Nagasaki jest pokryte pyłem wulkanicznym.

SPORT ZIMOWY Na karnawał: Perfumy, Woda kolońska i Mydła toaletowe

SANKI I NARTY (SKI)

we wielkim wyborze w cenie:
Kor 2-4, 4-50, 5-6, 6-8-11- itd.

poleca skład farb i perfumeryi

Cenniki wysyła się na żądanie darmo i opłatnie.

L. Weindling Kraków, Grodzka **26**

TELEFON NR. 1599.
DOM WP. SUSKIEGO.

Siedm wsi większych

i mnóstwo osad drobniejszych zburzonych zostało przez wulkan.

Wybuch więc ten obecny należy do najstraszniejszych nam znanych wogóle.

Najgorsze,

że na razie końca tych nieszczęść jeszcze nie widać. Inne japońskie wulkany grożą bowiem również strasznymi wybuchami. Np. wulkan Aka-na; okolice jego są pełne piekielnego zapachu siarki.

Ostatnie wiadomości opiewają, że znowu zaczęła się straszna robota wulkanów...

Matki, które kochają swoje dzieci, dają im dla wzmocnienia dobre mleko z Kathrelnera Knelpa kawa, słodowa.

Kawa „Kathrelnera“ wyrabia się według słynnego Kathrelnerskiego sposobu fabrykacji i od 25 lat test przez poważ.

lekarskie uznana jako napój wzmacniający.

Przy zakupie należy wyraźnie żądać prawdziwego Kathrelnera w zamkniętych pakietach z portretem ks. proboszcza Knelpa.

Rozmaitości.

Z ciemnoty i fanatyzmu. Chwilowy pohyt biskupa maryawickiego Jana Kowalskiego w Łodzi dał powód sfanatyzowanemu maryawitkom do skandalicznego zajęcia ulicznego. Podczas odprawianego nabożeństwa przy ul. Franciszkańskiej l. 27. na ementarzu, okalającym kościół oraz ulicy Franciszkańskiej, zgromadziły się tłumy wyznawców maryawityzmu. Kilkanaście kobiet przebojem torowało sobie drogę, aby zbliżyć się do biskupa Kowalskiego. Gdy Kowalski o godzinie 3-ej po południu dążył na nieszpory do kościoła przy ulicy Nawrot, kilka fanatyczek, na widok biskupa Kowalskiego, zaczęło wołać: „Oto idzie Jezus Chrystus — zbawiciel nasz“, przytem padały płacikiem na ziemię, obejmowały kolana biskupa, szarpały sutannę, nie dając iść dalej biskupowi Kowalskiemu i towarzyszącemu mu dyakonowi, duchownemu Gromulskiemu. Zwaryowane kobiety, krzycząc, nawoływały spotykanych po drodze żydów, aby również klękali przed biskupem Kowalskim, mianując go Mesyaszem. Sceny tego rodzaju powtarzały się kilkakrotnie przez ulicę Franciszkańską i Widzewską aż do przystanku tramwajowego. — Wsiadłszy do tramwaju duchowny Kowalski uwolnił się od natręctwa fanatyczek. Krzyki i hałasy na ulicy były tak wielkie, iż musiała interweniować policja, aby uspokoić sfanatyzowane bigotki.

Zamach rewolwerowy przyczyną pożaru. Z Turubina (pow. Krasnostawski) donoszą do „Kuryera Lubelskiego“, że dnia 2 stycznia wieczorem nieznanemu człowiekowi wystrzelił z rewolweru do mieszkania wachmistrza miejscowego Stelmacha. Strzał nie trafił nikogo, ale od niego zajęło się w mieszkaniu strażnika i płomień wkrótce ogarnął cały dom, a później i sąsiednie budynki.

Ogółem spaliły się 3 domy mieszkalne i zabudowania gospodarcze do nich należące; żeby nie energiczna akcja ratunkowa, pożar przybrałby jeszcze większe rozmiary. Na widok pożaru, mieszkańcy Turubina ogarnęła paniczna trwoga, gdyż pamiętano jeszcze straszne skutki pożaru w sąsiedniej Żółkiewce w początkach kwietnia r. z. Należy dodać, że starszy strażnik Stelmach urzędował poprzednio w Żółkiewce i tam kilkakrotnie były już na niego zamachy ale bezskuteczne.

Łapówki Kruppa. Socjalista Terlaan zainterpelował ministra wojny, dlaczego oficerowie holenderscy próbujący armaty zamówione u Kruppa, mieszkają w jego ubikacjach, przez co ściągają na siebie podejrzenie co do pobierania w naturze łapówek od firmy. Minister odpowiedział, iż nie uważa tego za złe, jednakże w przyszłości delegaci armii holenderskiej mieszkając będą w Essen na koszt rządu.

Krwawa zemsta dręczonego kota. Straszny wypadek zdarzył się we wsi saskiej Falkenau. Pięcioletnia córeczka rzemieślnika Maringera za najlepszą zabawę dla siebie uważała znęcanie się nad kotem. Próżno ją matka ostrzegała, żeby dała spokój zwierzęciu. Dziecko nie chciało jej słuchać i wyniszczało coraz nowe tortury. Pewnego dnia, kiedy matka wyszła, dziewczynka rozszarpała elastyczny kawał drzewa i ścisnęła nim ogon kota. — Nieszczęśliwe zwierzę, oszalone z bólu, nie mogąc się uwolnić od drzewa, które wisiało mu na ogonie, rzuciło się na dziecko, wydrapało mu oczy, straszliwie poszarpało pazurami policzki, a w końcu przegryzło mu krtań. Matka, usłyszawszy przeraźliwe krzyki dziewczynki, wróciła i zastała ją leżącą we krwi na podłodze. W dwie godziny potem dziewczynka umarła. Nie dosyć na tem. Półtoraroczny synek rzemieślnika, który bawił się przy dziewczynce jakąś kulka, z przerażenia połknął kulkę i udusił się.

Ze stowarzyszeń i zgromadzeń.

* **Zebrań partyjno** (sprawozdanie delegatów na kongres) odbędzie się w Krakowie w niedzielę 18 bm. o 10-ej przed poł. w miejskiej Kasie chorych (Dunajewskiego 5, I. piętro).

* **Konferencja wszystkich grup zawodowych** odbędzie się w Krakowie w piątek 23 bm. o godz. 7 wiecz. w sali Związku stow. rob. (Dunajewskiego 5 II. p.). Sprawy ważne, obecność zastępców wszystkich grup konieczna.

* **Organizacja dzielnicowa P. P. S. D. Dębni.** We środę 21 bm. o godz. 7^{1/2} wieczór w lokalu czytelnicy robotniczej (Pułaskiego 3) zebrań dyskusyjne na temat: „Współczesna drożyzna i bezrobocie“. Referent dr Marek. Goście mile widziani.

* **Organizacja dzielnicowa P. P. S. D. Krowdrza Murowana.** We wtorek 26 bm. o godz. 7-ej wiecz. w restauracji p. Naguszynera (naprzeciw dworca towarowego) odbędzie się zebrań dyskusyjne z odczytem tow. Feldmana: „Ile wydatków i dochodów ma Austria“. Goście mile widziani.

* **Komitet robotnic i robotników fabryki tytoniu** w Krakowie urządza w sobotę dnia 24 stycznia 1914 w sali tow. Strzeleckiego przy ul. Lubicz, I-szą zabawę karnawałową z kotyliem. Bufet we własnym zarządzie, muzyka wojskowa 56 p. p. Bilety wcześniej nabywać można w fabryce u tow. Lewackiego i w Związku stow. rob. w dniach 21,

22, 23 bm. od godz. 6 do 9 wieczór w dzień zabawy przy kasie.

* **Wieczór śmiechu**, połączony z otwarciem sceny robotniczej odbędzie się staraniem organizacji kobiet w sobotę 17 b. m. o godz. 8:30 wieczór w sali Domu Robotniczego (Dunajewskiego 5, II p.). Na program złożą się: 1) „Złoty cielec“, wesoła komedia, 2) Komiczny duet andrusów z akompaniamentem gitar, 3) Wesołe monologi.

Zabawa dla dzieci robotniczy odbędzie się w tymże dniu i w tym samym lokalu o godz. 5 wieczorem. Obrazy świetlne, bajki, niespodzianki. Wstęp dla dzieci wolny, dla starszych 20 hal.

* **Wielka zabawa kostymowa introligatorów krakowskich** z kotyliem odbędzie się dnia 24 bm. w sali Związku stow. rob. (Dunajewskiego 5 II. p.). Program niezwykle urozmaicony. Dwa najoryginalniejsze kostyminy na zabawie (damski i męski) nagrodzone zostaną cennymi upominkami. Tańce prowadzić będzie p. Fr. Gorzelany. Początek zabawy o godz. 9 wieczór. Wstęp 1 kor.

* **Zabawa karnawałowa krawców krakowskich** odbędzie się w sobotę 31 stycznia w salach Związku stowarzyszeń robotniczych (ul. Dunajewskiego 5). Początek o godz. 9 wieczór. Komitet zabawowy uprasza wszystkich miłośników zabaw tanecznych, którzy zazwyczaj zabawy krawieckie zaszczycają swoją obecnością, aby raczyli w kołach swoich znajomych umówić się o wzięcie udziału w tej zabawie.

* **Organizacja polityczna w Krakowie.** Wkładki do organizacji politycznej przyjmuje dyżurny w niedziele i święta od godz. 10—1 w południe w Związku stowarzyszeń robotniczych (Dunajewskiego 5, III. p.). W dnie powszednie od godz. 7—8 wieczorem w sekretaryacie P. P. S. D. (Dunajewskiego 5, II. p.).

NADESŁANE.

Wady tranu wątrobianego zostały przez Emulsję Scotta pokonane.

Zwykły tran, chociaż tak cenny środek pokrzepiający ma tyle w sobie nieprzyjemnego, że używanie tegoż bywa często zabłaconem. Tak dorośli, jakoteż i dzieci mają często nietylko uzasadniony wstręt do smaku tranu, ale również ze względu na jego trudną strawność znośić go nie mogą. Całkiem inaczej jest ze Scotta emulsją tranu wątrobianego, która jest niezem innym, jak tylko smaczniejszym i łatwo strawnym tranem wątrobianym.

Przy zaziębieniach, osłabieniach, utrudnienem żąbkowaniu, w rekonwalescencji, przy zmiękczeniu kości u dzieci, również przy braku apetytu i t. d.

oddaje od dziesiątek lat znana Emulsja Scotta osobliwe usługi.

Cena oryginalnej flaszki 2 K 50 h. Do nabycia we wszystkich aptekach. Po nadesłaniu 50 h w znaczkach pocztowych do Scott & Bowne, G. m. b. H., Wien VII., z powołaniem się na niniejszy dziennik przesyła się jednorazowo próbkę dla skosztowania przez jedną z aptek.

Dr HENRYK LEUCHTER

po specjalnych studiach w szpitalu św. Łazarza w Krakowie, w klinice prof. Fingera i u prof. Ehrmanna w powszechnym szpitalu w Wiedniu, — rozpoczął ordynację w chorobach skórnych i wenerycznych w Krakowie ul. Straszewskiego 2 (róg ul. Podzamcze).

Wszecch nauk lekarskich

Dr Stanisław Łapiński

ordynuje w chorobach wewnętrznych

ulica Floryańska L. 31, I. piętro.

PIERŚCIONKI ZARĘCZYNOWE I ŚLUBNE

ZEGARKI, ZEGARY, BUDZIKI I WSZELKIE WYROBY JUBILERSKIE

poleca najtaniej **Emil Goldwasser** Kraków tyko Grodzka Nr. 25

Zadarmo

i opłatnie wysyła bogato ilustrow. cenniki.

Łyżki, łyżeczki, Papierosnice srebrne i wszelkie wyroby z chińskiego srebra.

NOWE KURSA z przygotowaniem do egzaminów w terminie wiosennym w Szkole buchalteryi Stanisława Burnatowicza w Krakowie, Floryańska l. 55, Tel. 2113

rozpoczynają się dnia 10 stycznia 1914 a w szczególności: 1) z buchalteryi kupieckiej pojedynczej i podw. 2) z korespondencyi handlowej (z przygotowaniem do egzaminu w c. k. Akademii handlowej w Krakowie lub we Lwowie), 3) z rachunkowości państwowej i z buchalteryi kupieckiej pojed. i podw. (z przygotowaniem do egzaminu w c. k. Namiestnictwie we Lwowie). — Kurs buchalteryi kosztuje 100 kor. (Ulgi w opłacie). — Wpisy przyjmuje Biuro buchalteryjne Stanisława Burnatowicza w Krakowie, Floryańska 55, l. p. Telefon 2113, codziennie od 9 do 1 i od 3 do 7. — SZKOŁA PISANIA NA MASZYNACH I POWIELANIA PISM Stanisława Burnatowicza w Krakowie, ul. Floryańska 55, Telefon 2113 wyucza w krótkim czasie pisanie na maszynach różnych systemów.

Pokrycie dachowe nie wymagające naprawy
Wykładanie murów odporne na nie-
pogody z Luptku

Eternitowego

Drzewcziwy jedynie
wiedzy gcy piyty
zaopatrzone sa
marka ochronna

Eternit

ZAKŁADY ETERNITOWE
LUDWIKA HAT/CNIA
VOCKLABRUK
WIENNIK

Generalne zastępowo:
Kraków. Dietłowska 97.

Zofia Biesiadecka

Bar o podrozy Oswiecim

BILETY

OKRĘTOWE

DO AMERYKI

I KANADY

KTO SIĘ CHCE UCHRONIC
OD ZAWODÓW I STRAT,
NIECH ŻĄDA POUCZEN.

ZOFIA
BIESIADOCKA
OSWIECIM.

Najtańszy i najskuteczniejszy środek

Przeczyszczający

FILIPA NEUSTEINA

POCUKRZONE PRZECZYSZCZAJĄCE PIGUŁKI

(Neustaina pigułki Elisabeth).

Lepsze pod każdym względem od wszystkich innych podobnych przetworów są te pigułki, wolne od wszelkich szkodliwych składników; używa się ich z najlepszym skutkiem przy chorobach organów brzusznych, są lekko przeczyszczające, czyszczą krew. Żaden środek leczniczy nie jest lepszy a czystem tak mało szkodliwy dla zwalczania zatwardzenia, źródła największej ilości chorób. Dla swego słodkiego smaku, nawet dzieci chętnie je zażywają.

Pudełko, zawierające 15 pigulek, kosztuje 30 hal., rulon z 8 pudełek, który przeszło 120 pigulek zawiera, kosztuje tylko 2 K. Po nadesłaniu kwoty 2 K 45 hal. następuje opłatna przesyłka 1 rulonu pigulek.

OSTRZEŻENIE! Przed nadsłaniem proszę się usilnie. Należy żądać „Philippa Neustaina przeczyszczających pigulek”. Tylko wtedy prawdziwe, gdy każde pudełko i wstawanie zaopatrzone jest naszą zaprotokolowaną marką ochronną, drukiem czerwono-czarnym „Sw. Leopold” i podpisem „Philipp Neustain, Apotheke”. Nasze rejestrowane opakowanie winno zawierać podpis naszej firmy.

Apteka Filipa Neustaina „pod św. Leopoldem”, Wiedań L, Plankengasse 8. Składy we Lwowie w aptekach: P. Mikolascha, I. Beisera, S. Haya, Dra Poratynskiego, I. Wiesiów, Jęgo, Halicka 5, Antoniego Ehrbara, jakoteż w innych aptekach. W Krakowie w aptekach: K. Wiszniewskiego, M. Red'a i P. Gralewskiego.

W obronie „Pobudki Beldowskiego” i w obronie zarobków robotnika polskiego!

Z kół robotników polskich otrzymuję liczne ustne i pisemne uwagi, iż w trafikach i sklepach, mimo wyraźnego żądania „Pobudki Beldowskiego” — narzucają sprzedający kupującym bibułki, całkiem innego wyrobu.

Otóż odpowiadam:

Każdy jest panem za swoje pieniądze, więc musi to dostać, czego żąda — i dlatego bronąc pracy rąk polskiego robotnika, niechaj każdy z P. T. robotników usilnie domaga się bibulek „Pobudka” a wtedy i sprzedający będą musieli się zwoła robotników polskich liczyć!

W kraju naszym często robotnik niema pracy, a tu obcy rozmaitemi drogami chcą poderwać ten do życia rwiący się przymysł polski i pozbawić robotników naszych chleba.

Brońcie Panowie bezwzględnie wszystkich wyrobów swojskich — bo w ten sposób zarazem własnej egzystencji bronicie!!! To jest prawda, której nikt zaprzeczyć nie zdoła!

Mr. WŁ. BELDOWSKI
Fabryka tutek i bibulek cygaratowych w Krakowie.

Pół darmo!

W przedsiębiorstwie mojem pozostają codziennie wielkie ilości resztek, ażeby więc zapobiedz gromadzeniu się tychże, jestem zmuszonym **sprzedawać je za każdą cenę!**

Do sprzedania jest
40 do 45 mtr. resztek za 18 K.

Na resztki te składają się: Różnorakie materye na suknie w modnych kolorach. Płótno na pościel I-iej jakości, w paski czerwone, lila albo niebieskie. Białe lino płótno na bieliszę lub pościel. Oxford na koszule męskie — doskonały gatunek. Barchany i flanele na suknie, bluzki i koszule. Niebieskie płótno na fartuchy i ubrania.

Wszystkie te resztki nie paszczają w praniu, są bez skazy, a mając długość 4 - 12 metrów dadzą się każda doskonale użyć. Najmniejsze przesyłki 40—45 m. w 1 pakiecie za pobraniem. Z tych resztek nie wysyłam żadnych próbek, natomiast za nieodpowiednie wracam natychmiast pieniądze!

S. STEIN, Tkalnia płócien, Nachod, Czechy.

Do ulokowania sumy 30.000 i 40.000 kor. i kilka mniejszych sum na l. ew. na II. hipotekę. — Wiadomość w kancelarii dra Zeita ul. Florjańska 23. Pośrednictwo wykluczone.

Pożywna

„Doga” kawa żytnia jest uznana wszędzie za najlepszą.

5 kg. opłatnie K 4'40.

Nie powinno jej w żadnym domu braknąć. Szczególne korzyści. O ile przesyłka nie opowiadnia przyjmujemy ją z powrotem.

„Doga” Nahrungsmittel-Fabrik Dobruschka, Czechy.

LOKAL

odpowiedni na bank lub inne biuro, na lokal przemysłowy lub kawiarnię, składający się z sali 85 m. powierzchni i 3 pokoi, kuchni i gabinetu. Oświetlenie elektryczne. Wiadomość u właściciela przy ul. Stawkowskiej 14.

Tanie czeskie pierze.

1 kg. szarego darciego K 2.—, lepszego K 2'40, półbiałego 3'60, białego 4.80, Ia puszystego 6.—, najlepszego K 7'20 najprzemniejsza sorta K 8'40, kwapu (puchu) szarego K 6.—, białego K 12.—, najprzedniejszego puchu piersiowego Kor. 14'40. Gotowa pościel z gęstego czerwonego nankinu i pierzyna lub piermat 180x116 cm. po K 10, 12, 15, 18, 21, 200x58 cm, po K 13, 15, 18, 21, i poduszka pod głowę 80x140 cm. po K 3'—, 3'50, 4'—, 90x70 cm. po K 4'50, 5'50, 6'—, 3-dzielne materace wiosenne po K 27'— od 16-ka, lepsze K 33'—. Wysyłka od K 10'— począwszy franko za pobraniem. Wymiana dozwolona, za nieodpowiadające zwraca się pieniądze.

Próbki i cenniki d a r m o. **Benedykt Sachsel, Lobes nr 328 koło Pilzna (Czechy).**

FRAKI

na karnawał wypożyczam.

M. Gisser, Grodzka 36.

Wypożyczalnia książek

wraz z księgarnią w centrum Lwowa z powodu śmierci właścicielki **natychmiast tanio do sprzedania.**

Zgłoszenia:
Lwów, ul. Sykstuska 35, księgarnia.

Licytacja browaru w Bochni.

Dnia 30 stycznia 1914 o godzinie 9-tej przed południem odbędzie się w sądzie powiatowym w Bochni, w Biurze Nr. 17

licytacja

położonej w środku miasta realności lwn. 839 ks. gr. gm. Bochnia objętej, przy ul. Kazimierza Wielkiego położonej, składającej się z parceli budowlanej lk. 1116, o łącznym obszarze 32 arów 91 m² i z parceli gruntowych lk. 67, 68, 2621, 3757/1 i 2757/2 o łącznym obszarze 88 arów 07 m., wzdłuż z browaru parowego w pełnym ruchu się znajdującego, w roku 1908 przez Nowaka i Jahna z Pragi świeżo urządzonego dla wyrobu 20.000 hektolitrow piwa, wraz z wszystkimi najnowszymi maszynami i kołami parowymi, kadziami, kufami, aparatami najnowszymi do filtrowania (Enzinger) do ściągania i napełniania flaszek, korkowania, mycia masy filtrowej, do pompowania powietrza, młynkiem, chłodnikami, beczkami, wozami, kołami, z zapasami chmielu, siodu, piwa itd. przynależnościami, ze składami piwnicznymi, lodownią, połączeniem z wodociągami miejskimi, którego soła dla celów browarnianych znakomicie się nadaje, oraz domu murowanego piętrowego, gontem krytego, obejmującego mieszkanie, z domu parterowego (łodowni), składu na flaszki, stajni i piwnicy murowanej, kurnika, wozowni, szopy, komórek, studni murowanej wraz z przynależnościami.

Nieruchomości te wraz z przynależnościami ocenione są na 63.993 koron.

Najniższa cena sprzedaży wynosi 37.437 koron. Warunki licytacyjne, wyciąg hipoteczny, katastralny, protokół oceniania itp., przegądać można w sądzie powiatowym w Bochni, w biurze Nr. 17 (akta E 3255 z roku 1913).

GUMOWE specjalności dla Panów i Pań

prawdziwe francuskie dla panów I-szej jakości prawdziw. chron. marka ochronna „KOLONIA” jako najlepsza dotychczas znana marka 3 szt. K 1'10, 6 szt. K 1'90, 12 szt. K 3'60 z dołączeniem 42 str. zawierającej broszury z ilustracjami, wysyła nieznacznie, bez podawania firmy i wartości, dyskretnie, za zaliczką, albo poprzedniem nadesłaniem należytości w markach pocztowych, jedyna firma tego rodzaju i. **KUKLA, Praga, Perłowa Nr. 33.** Ilustr. obszerny polski cennik z wyjaśnieniami i fotografiami w kopercie darmo i opłatnie.

Mężczyźni i kobiety, którzy przy cierpieniu cewki moczowej (upławach świeżych i przewlekłych), wszystko nadaremnie wypróbowali, niech zażądaną natychmiast bezpłatnie, darmo zupełnie nieszkodliwego wszędzie łatwo do przeprowadzenia kuracji w zamkniętej kopercie bez firmy, wyjaśnienia.

Uleczenie w około 10 dniach. Cena bardzo skromna. W razie nieuleczenia zwrót pieniędzy. **H. Seemann in Sommerfeld 89 (Bez. Frankfurt-Oder).** Wysyłka zażądanego środka skuteczniejsza zostanie przez wiedeńskie, lub budapeszteńskie biuro wysyłkowe, dlatego wszelkie trudności cłowe wykluczone.

MASŁO

deserowe i kuchenne najlepszej jakości poleca fabryczny skład serów i eksport masła **Graci Rolnickich, Kraków, Wielopole 7 N.**

Moczenie pościeli

uszuwa się przedko i perale z ronom. tabletek Enos. Zap. niez. Puszka 4 K. 3 puszkę 10 K. Wole od cła. Jedyna wawilka z opieką w Burgbernhelm 4365 Dwarzka.)

Młody człowiek

lat 22, izr. zdolny, do-brze się prezentujący, z dłuższą praktyką, poszukuje posady w większej agencji handlowej lub podobnym przedsiębiorstwie. — Zgłoszenia pod „Wymowny” poste-restante Kraków XI.

Broń i rowery na raty,

części składowe naj-taniej. — Ilustrowane cenniki darmo.

F. Dusek, fabryka broni, rowe-rów i maszyn do szycia, Opocno a.d. Staatsbahn Nr 2143 Czechi.

Jednorazowa próba

przekona każdego o jakości!

Chleb**wiejski**

z pierwsz. włościańskiej pie-karni w Loniowej, jest wyła-cznie do nabycia w handlu

WOJCIECHA

OLSZOWSKIEGO w Krakowie, Mały Rynek, 1 róg ul. Szpitalnej.

Tanio kupuje się tylko w składzie hurtowym!

Ignacy Cypres

Kraków, ul. Szewska 13/18.

Sprzedaje towa-ry po nadzwyczajnie niskich cenach. 1 Bryta-nia Anker Rem. System Roskopf z szwajcarskim werkiem i pię-knym łańcuszkiem tylko za K 3.90. Ameryk. elektr. złot. Remontoir kieszonek. z marką „Splendit”, nadzwyczaj płaski kawalerski, 36 godzin idący wraz z pięknym łańcuszkiem K 4.70. Srebrny Roskopf o 3 kopertach bardzo silny K 11 — Stalowy damski Remontoir K 7.80. Budzik najlepszy K 3 — Łańcuszek srebrny od K 2 — Zegarki złote damskie od K 20.

Bagato ilustrowane cenniki na żądanie darmo i opłatnie.

Senz. nowości Patent. **Lampka nocna** Za 1/2 hal. naty 10 godzin światła! Nie kopci. Cena K. 1-10.

Do nabycia wyłącznie u firmy L. Weindling Kraków, Grodzka 26. — Wysyłka na prowincję za poprzednim nadesłaniem należytości.

Oslabieni mężczyźni

uzywają tylko „VELLIN” Działanie niezwykle, nieszkodliwie poręczona. Skutek zadziwiający. Cena koron 6.— Wysyłka dyskretna za zaliczką lub za poprzednim nadesłaniem pieniędzy (także zniżkami pocztowymi).

J. Kukla, Praga Periova Nr. 33.

W URZĘDOWYCH FARMAKOPEACH KROLESTWA WŁOSKIEGO ZAPISANY.**Syrup Pagliano**

Prof. Ernesta Pagliano w Neapolu — Galato San Marco, 4. —

w płynie — proszku — w komprimowanych tabletkach (pigułkach).

Najlepszy, krew przeczyszczający i odświeżający środek. Znakomita kuracja wiosenna i jesienna, zawsze korzystna. Odznaczony na wystawie farmaceut. 1894. Włoska hygien. wystawa 1900 złotym medalem. Międzynarodowa Medyolańska wystawa 1906. Międzynarodowa wystawa w Buenos-Aires 1910 wielkim honor. dyplomem złotego medalu. Międzynar. wystawa higien. Rzym 1912 honor. wielki dyplom. W większych aptekach do nabycia.

Ostrzeżenie: By zapobiedz licznym szkodzącym zdrowiu naśladownictwom, uprasza się stale tylko naszej marki: **syrup Pagliano prof. Ernesto Pagliano w Neapolu** a nie innego żądać.

Sposób leczenia i inne objaśnienia można u nas zasięgnąć. Objawienia i korespondencja we wszystkich językach. — Nasze specyfiki sprzedawane są we wszystkich naszych składach monarchii już oclone.

CLIMAX MOTORY

i lokomobile ropne

najkorzystniejsza siła popędowa 3—50 HP dla młynów, gospodarstwa wiejskiego i przemysłu.

Tysiące referencyi!

Znakomite zalety są wszędzie uznane! Niskie ceny, przystępne warunki.

TOWARZYSTWO KOMANDYTOWE**Bachrich i Ska, Fabryka motorów**

Wiedeń — Heiligenstadt.

Zastępstwo dla Galicji i Bukowiny **Paweł Miączyński, Kraków, Basztowa 1.** Prosimy żądać polskiego prospektu Nr. 802.

Podziękowanie.

Publiczne podziękowanie składam niniejszem „Allianz” akc. Towarzystwu ubezpieczeń na życie i renty we Wiedniu, które kapitał koron 2000, ubezpieczony na życie mego śp. męża Leopolda Fordeya po krótkim trwaniu ubezpieczenia przez Filię w Bielsku mi wypłaciło, za co dziękując, gorąco i szczerze Towarzystwo „Allianz” wszystkim polecam.

dnia 15 stycznia 1914.

KAROLINA FORDEY, Kraków, ulica Misyonarska 11.

POWIATOWA KASA DLA CHORYCH W DROHOBYCZU

L. 293/14

OBWIESZCZENIE.

W niedzielę dnia 25 stycznia 1914 o godzinie 10^{1/2} przed południem odbędzie się w miejskiej sali gimnastycznej w Drohobyczu

Walne zgromadzenie delegatów członków Kasy i reprezentantów pracodawców z porządkiem obrad:

1. Odczytanie protokołu z poprzedniego Walnego Zgromadzenia delegatów.
2. Wybór 15 członków Zarządu, a to: a) 10 z grupy członków Kasy b) 5 z grupy pracodawców.
3. Wybór 6 członków Wydziału nadzorczoego, a to: a) 4 z grupy członków Kasy, b) 2 z grupy pracodawców.
4. Wybór 5 członków Sądu polubownego, a to: a) 3 przez delegatów ubezpieczonych, b) 2 przez wszystkich uczestników Walnego Zgromadzenia.
5. Zmiana statutu Kasy, w szczególności rozszerzenie świadczeń przez zaprowadzenie ubezpieczenia żon i dzieci członków Kasy.

W razie braku wymaganego kompletu (§ 30 statutu) następne Walne Zgromadzenie odbędzie się w tym samym dniu, lokalu i z tym samym porządkiem o godzinie 11^{1/2} przed południem, a powzięte uchwały będą miały moc obowiązującą bez względu na ilość obecnych.

Wstęp na Walne Zgromadzenie dozwolony jest tylko za okazaniem legitymacji.

Drohobycz, dnia 14 stycznia 1914 r.

Za Zarząd Powiatowej Kasy dla chorych w Drohobyczu

Józef Oktawiec m. p. przewodniczący.

Najlepsze czeskie źródło!

TANIE PIERZE!

1 kg. szarego, dobrego dartego K 2, lepszego K 2.40, najl. nawpół białego K 2.80, białego K 4, białego puchow. K 5.10, 1 kg. najl. śnieżno białego dartego K 6.40, K 8, 1 kg. szarego puchu K, 6 K 7, białego dobr. K 10, najl. puchu brzuszno-go K 12. Przy odbiorze 5 kg. franko.

Gotowa pościel z grubonicianego czerwonego, niebiesk. białego lub złotego inleku (Nankingu), 1 pierzyna 180 cm. długo. 120 cm. szer. z 2-ma poduszkami każda 80 cm. długo. 60 cm. szer., napełnione nowem szarem bardzo trwałem puchowem pierzem 16 K, półpuchem 20 K, puchem 24 K, pojedyncze pierzyny 10 K, 12 K, 14 K, 16 K, poduszki K 3, K 3.50, K 4, pierzyna 200 cm. długo. 140 cm. szer. K 13, K 14.70, K 17.80, K 21, poduszki 90 cm. długo. 70 cm. szer. K 4.50, K 5.20, K 5.70. Pościółki z mo-nenego gradu w paski 180 cm. długo. 116 cm. szer. K 12.80, K 14.80. Wysyłki za zaliczką od 12 K wysyłane są opłatnie. Zamiana dozwolona, za nienadające się zwrot pieniędzy.

S. BENISCH w Deschenitz Nr. 869 (Czechy).

Bogato ilustrowany cennik darmo i opłatnie.

Przy reumatyzmie, podagrze neuralgii i przy odmrożeniu

napewno uznany za skuteczny jest

przez powagi lekarskie poleconego środka

CONTRHEUMAN

Lagodzi i uspokaja ból, usuwa spuchliznę i przywraca członkom możność ruchu, usuwa nieprzyjemne swędzenie, nadaje się do nacierania, masażu, okładów itp. **1 tuba 1 kor.**

Wyrób i skład główny

B. FRAGNERA — APTEKA

c. i k. dostawcy dworu, PRAGA III., Nr. 203.

Za poprzednim nadesłaniem

1 Kor. 50 hal. przesyła się 1 tubę pocztą franco

5 — K „ „ 5 tub „ „

10 — K „ „ 10 tub „ „

Należy uważać na nazwę preparatu i wytwórcy.

Na składzie w aptekach.

I. Fabryka zegarów Hanns Konrad

c. i k. Nadworny Dostawca w Brnx Nr. 353 (Czechy)

wysyła tylko za 5 koron prawdziwy szwajcarski Syst. Roskopf Patent-Anker-Rem. zegarek. Nr. 4060 z solidnym antymagnetycznym Anker-werkiem, prawdziwym emuliovanym cyferblatem, plom-bą ochronną zaopatrzone, ni-klowej oprawie, z szarnirowa-ną kopertą nad werkiem, do-kładnie uregulowany, z 3-le-tnią gwarancją. Nr. 4062 z se-kundnikiem K 5.50. Nr. 4079 ten sam zegarek z stalową oprawą K 6.20. Nr. 4101 w praw-dziwej srebrnej oprawie z sekundnik. K 12.80. Bogaty wybór wszelkiego rodzaju ze-garków w głównym katalogu.

Bez ryzyka! Zamiana dozwolona lub zwrot pieniędzy. Wysyłka za pobraniem. — Główny katalog z przeszło 4000 rycin na żądanie darmo i opłatnie.

Szanujcie swój żołądek

nim nie jest zapóźno!

Uznany za dobry, ze samych wyszukanych, najlep-szych i skutecznych ziół leczniczych starannie przy-rządzonym, apetyt podnie-cającym, trawienie przy-spieszającym i łagodnie ro-pzwolnieniem wywołującym środkiem domowym, który znane skutki niemiarkowa-nia, wadliwej dyety, przeziębienia i przykrego zatwardzenia np. zgagę, wzdęcie, nadmierną ilość kwasów i kureczowe bóle łagodzi i usuwa, jest **Dra Rosy balsam żołądkowy** z apteki B. Fragnera w Pradze.

Skład główny **APTEKA B. FRAGNERA,** c. i k. dostawcy dworu pod „Czarnym Orłem”, PRAGA, Kleinseite 203, róg ulicy Nerudowej.

Cała flaszka 2 K., pół flaszki 1 K. Pocztą po otrzy-maniu 1.50 K. wysyła się małą flaszkę, za 2.80 K. wielką flasz-kę, za 4.70 K. 3 wielkie flaszki, za 3 K. 4 wielkie flaszki, za 22 K. 14 wielkich flaszek, o-płatnie do wszystkich stacyi austro-węgier. państwa. — Szłady w aptekach Austr.-Węgier.

Ostrzeżenie! Na wszystkich częściach opa-ktowania znajduje się zarejstr. znak ochronny.

